

com en una nota de viatge, contant com per passar de Puigcerdà a Gósol hagué de «travessar la serra del Cadí per un *rocater* interminable» 1883 (*Epist* IV, 77) *Rocatera* 'conjunt de roques': «veu aquelles *-res?*» Montnegre (Olzinelles, 1931).

Rocatge Roquissa 'conjunt de roques', S. XIV: «a calç d'una *roquiça* que s'i fa una sobalma xica, ha altra fita», Privilegis de Catí, *BSCC* xv, 88; *roquissal* adj? (*Dag*: «lo Infant fo en un loc qui és *roquissal* --- e lo cavall --- ca<e>ch»); *roquissar* m 'roquisser' 1343 mall.; «un petit riu --- cahent jus per un gran *roquissar* de pedra viva», *Decam.* vi, § 10, 379.10; «tranquiles dormen les ones / baix del ferest *roquissar*», Costa (*L'Agr. de la Terra, Dag*); també val. («El *řokisár*» Vall de Gallinera, 1962); *roquissam Roquisser* [Lab.] és la forma comuna en cat. central; *roquissera*; *roquissós*

Però la cosa més comuna pertot arreu és *rocós*, encara que per un oblit prodigiós ningú sembla haver caigut a registrar-lo fins a l'*AlcM*, però no sols era general des de principi de segle sinó potser des dels orígens de la llengua; el fet és de tota manera que el mot figura en la toponímia: *La Rocosa*, nom de la serra que puja de St. Cebrià de Vallalta fins prop d'Horsavinyà, les Índies i Sta. Maria (1935), i el cognom *Rocosa* que justament sembla ser propi del Maresme (o localitzats des de Badalona a Malgrat, *AlcM*); cert que el fr. *rocheux* també fou negligit fins a 1812, en el sentit de «couvert de rochers», però «situé sur un rocher» (castell), 1549; oc. *roucoux* *TdF* (*FEW*, 437a38) amb cita del felibre AFourès de Castelnau d'Arri. *Roquenc* (c. 1500, Cauliac; Vogel)

Roquis Roquer adjectiu: *colom roquer* [1448, *Llibre del Mostassaf* mallorquí, dicc. Alc-M.]; «*colom roquer*: palumbus, -ba», OPou (*ThPu*, 44); oc. ant. *colom roquier* (Nimes, c. 1300); cf. en el gascó landès «*arrouquet*: ramier, *palumbus minor*» (Métivier, *Agr. d. Landes*, 749); també es diu d'altres ocells: «unes *orandetes roqueres* fan niu a la Roca de Peranals» pall. del Flamicell (Oveix, 1959); i de peixos «el *peix roquer* és el més saborós» mall. (*Dag.*), i peix de l'espècie *Crenilabrus*: és el que sembla en la cobla menorquina: «A baixa mar hi ha una roca, / i a Sa Mesquida un *roqué*: / ses alïotes de la Clota / duen pinta a la bombé», Camps Merc. (*Folkl* 1, 97); a Maó *roqueri* (*AlcM*); *castell roquer* [fi S. xv, I. de Villena, *AlcM*]. *Roquerol* ocell [Belv.; *Dag*]; Verdagner: ja antic en llengua d'oc (*rocaïrol*, hapax), llgd. *roucaïrol* (*TdF*) o *roucayroulo* (Rolland, *Faune* x, 134); piem. *rocaireul* 'Merops apiaster'; també *roqueret Roqueretes* (herbes) maestr. *Ròcol*, *rocolar* (?). *Roquill* (?), *roquilla* (?). *Rococó* [Vogel], pres del fr. *rococo* [1829].

Derrocar el mot s'aplicà originàriament a l'acte de fer caure pedres d'una paret (infra, doc. de 1074) i al de «llançar-se avall per una roca» (infra, Eiximenis): [*desrocar* 'arruïnar, soscavar arruinadorament' c. l'any 1074]: «covenit ei predictum Pontium <comte d'Empúries> ad predictum Gilabertum <de Rosselló> ut per quantas-que vices podstad me n daràs de ipsum

castrum de Rechesèn, no l te tolré, no l te *desrocharé*, no l te *desvedaré*» (Alart, *RLR* III, 278), *derrocar* 'derruir': «eu *derocaré* aquest temple e après lo redificaré», *VidesR*, 89r1 (n. 24); «fo nostre acort que faéssem *derrocar* la torre, e que y estiguéssem dos dies per *derrocar-la*», Jaume I (*Cròn*, Ag, 248), «per tants ladres disputada / de sa fama y riquesa, / a murra<l>la *derroquada*, / trista, sola, desolada, / sens torre ni fortesa», N. Salcet (que JMBover data del S. xv, després de 1403, *BiEscrBal* II, 340 1.8).

«J. en lo temple / --- / los billonès, / falsos banqués, / sacerdots vells, / ab certs cordells / començà batre / --- / e *derrocà* / la vella tenda / de compra e venda / e logreria», JRoig (*Spill*, 13399), «com la pedra de la bombarda dava en la muralla, foradava lo mur, mas no *derrocava*, per sguart de la terra que y havia», «com veyen tanta multitut de gent morta e totes les tendes *derrocades* per terra, deliberaren de anar-se'n ab tots los que allí eren», JoMartorell (Ag. II, 94, 97).

També 'aterrar' amb complement de persona: «quan a la u dreçarà la lança, l'altre vengà, e fira l per les espalles, e *derrocar-l'em* en terra», i refl. 'caure de dalt d'un lloc' o 'tirar-s'hi': «Nós sempre fom ab él, con él se començà de *derrocar* del caval», Jaume I (Ag, 99, 47); diu el ca, parlant de l'home: «vaig-li a caça sovint, e en rep molta mala dentada de diverses altres bèsties, *derroc-me* per *roques* e per tossals avall», Eiximenis (*Terç*, *NCL* VI, 127); «l'Abadessa / --- / si s tarda / dar-los licències / de fer absències / del dormidor / --- / fan-la morir / ab ses follies / ans de sos dies, / per sobres d'ira / de sa cadira / pur la *derroquens*», JRoig (*Spill*, 5547); «*derrocar* algú en terra: ad terram aliquid deruere», OPou (*ThPu*) Per semblança amb l'aterrament d'un cavaller: «Com lo rey se fou levat, pres una lança que trobà en terra, e mès-se a poc a poc entre la gent, e acostà s tant envers Tirant, e tirà-li un bot de lança, e per ço com no tenia bavera, donà-li en mig de la galta, e *derrocà-li* quatre quexals, de què perdé molta sanc ---», JoMartorell (Ag II, 248).

Modernament bastant antiquat, pertot menys en val. i pall.: «als Prats del Molí hi ha un molí *derrocat*», Seurí (1959); «hi ha una alquerieta *deřoká*» Morvedre (1961). Ni en el val. central no és el terme més vivaç avui (menys que *assolar*), però es torna a sentir bastant des del Xúquer cap al Sud: a L'Enova, almenys, hi ha *El Molinet Derrocat*, i més enllà el sento molt amb paper plenament apel·latiu: «L'Administració és una caseta *deřoká*» Biar, «aquell és un molí *deřokát*» Ibi, 1963, i l'usa Canyis parlant de les cases *derrocaes* de Monòver (*Canyissas*, 123). *Derrocador*: «Fou lo gegant que pintan ab tot l'Olymp en guerra / --- / mes del Tronant brunzenta, *derrocadora*, flama, / de sa escala de cingles suspesos l'estimbà / al mar bullent de sofre y ones de foc, on brama, / retorcent-se a la càrrega feixuga d'un volcà», *Atl* 1, 15a *Derroc. Derroca*

Formació comuna amb l'oc ant. *de(r)rocar*, documentat des de fi S. XII, amb complement personal: